

UNIUREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an 180 Lei
Pe jumătate 90 Lei
In America pe un 2 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIUREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Târnava-mica
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei.
a doua și a treia oră 4 Lei.

Moartea Inaltului Regent Buzdugan

Necruțătoarea soartă a hărăzit țării noastre în aceste zile o mare jale. Coasa morții și-a întins nemilosul ascușiș asupra unuia dintre cei mai sus puși fii ai neamului nostru. Inaltul Regent Gheorghe Buzdugan nu mai este între cei vii!

Prin această moarte, scumpa noastră Românie îndură o lovitură dintre celea mai crâncene. Inaltul Regent Buzdugan ținea în mână sa, alături de ceilalți doi stâlpi ai Regenței, coroana prea grea, prea apăsătoare pentru creștetul unui Rege copil. În mână blândului și potoliturii moșneag se afla însași țara, cu toate bucuriile și frământările ei spre mai bine.

De Luni dimineața, 7 Octombrie, această încercată și oțelită mână s'a lungit în sicriu, alături de inima care a încetat și ea să mai bată. Tutorii micului Rege au rămas stingheriți și împuținați din numărul de trei, câți au fost prevăzuți de către marele Rege Ferdinand, pentru timpul de creștere al nepoțelului Rege.

Inaltul Regent Buzdugan a primit scaunul său de mare și grea răspundere în virtutea ființei sale de cel mai mare judecător al țării. Și, locul la care a fost ridicat, l-a ținut cu vrednicie de sfânt, atât prin înalta sa cuminenție, cât și prin nemărginita sa iubire de țară și de dreptate, cari au fost pentru dânsul ca o a doua evanghelie.

Nici o patimă, nici o umbră de răutate sau de scădere omenească nu i-a pătat conștiința și sufletul. Înaintea ochilor săi a fost totdeauna mai întâi țara și durerile ei, fără să privească nici la stânga nici la dreapta, la ispitele sau ademenirile omenești. Surd a fost și pentru lingușiri și pentru încrunțările celor prepotenți sau îmbulzitori. A fost adevăratul om, drept și cinstit, pe umerii căruia grijile țării s'au putut sprijini ca pe stânca de munte, pe care n'o topește nici soarele și n'o urnesc nici vânturile celea mai crâncene.

Luptele politice și frământările dintre partide nu l-au putut clăti nici pe-o clipă. Regentul Buzdugan a rămas pururea judecătorul cumpătat, bun și drept, care nu lasă nici o cirtă din slova legii și din poruncile dreptății. Sfaturile și părerile sale au fost cumpăna binecuvântată de Dumnezeu, care a lămurit dela moartea Regelui Ferdinand încoace toate grelele păsurii, prin cari a trecut țara noastră de doi ani de zile. Cuvântul său a fost atât de tare, încât a împăcat și celea mai înăsprite patimi și lupte politice.

Cum s'a întâmplat întristătoarea moarte

Inaltul Regent Buzdugan era bolnav de vreo două săptămâni. Boala, la început, nu se părea grea, nici primejdioasă. Se părea că este doar o răceală fără însemnătate, care va trece repede. Însă la un om de 62 de ani, răcelile umblă adeseori cu primejdii. Așa a fost și la Inaltul Regent Buzdugan. Din răceală s'au ivit nește dureri mai vechi la căile rinichilor. În aceeaș vreme ferbințele erau mari și doctorii au început să fie îngrijați.

Ca să se scadă ferbințele bolnavului, medicii i-au făcut o operație. Însă înzadar. Atunci s'au trimis telegrame la Paris, să vie doi doctori vestiți în toată lumea, să vadă și aceia pe Inaltul Regent.

Profesorii dela Paris au și sosit, la sfârșitul săptămânii trecute, dar nici ajutorul lor n'a mai fost de nici un folos. Duminecă în 6 Octombrie, medicii au declarat, că știința omenească nu mai poate ajuta nimic. În noaptea de Duminecă, spre Luni, Inaltul Regent a avut ferbințel foarte mari. Spre dimineață sfârșitul se arăta cu deplină siguranță.

Celea din urmă clipe

Membrii familiei au chemat pe d. Manlu la patul bolnavului. A sosit apoi și preotul cu sfânta cuminecătură, pe care Inaltul Regent a primit-o cu adâncă pietate creștinească. După împărtășirea cu Preasfântul Trup al Domnului, la o jumătate de ceas, blândul moșneag și-a dat sufletul în mâinile Creatorului.

La patul bolnavului se aflau, în clipele din urmă, mult întristata soție, cei doi fii ai Inaltului Regent, d. prim-ministru Iuliu Manlu și un aghiotant al Regenței.

Avându-l sprijinitor al Coroanei, țara noastră se știa la adăpost de orice greșală sau primejdie. Albitul moșneag cu fața blândă, era îngerul păzitor care ocrotește nevăzut și duce pururea la bine.

De aceea este de înțeles, că moartea Inaltului Regent Buzdugan a împânzit în fachiol de durere întreagă țara, de sus, dela Curtea Regală, până la cea mai umilită căsuță plugărească. Spre mormântul său se îndreaptă milioane de inimi cernite, cari plâng și cer dela Dumnezeu odihnă lină, binemeritată, pentru cel săvârșit, iar țării și micului Rege îi cer un stâlp de tărie, și un ocrotitor tot atât de bun, de drept, de prevăzător și de fără prihană ca Dânsul!

Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii săi, că drept a fost cu adevărat!

Trecerea din viață a Inaltului Regent s'a întâmplat Luni, în 7 Octombrie, la ceasurile 7 și 5 minute, dimineața.

Vestea morții s'a lăfșit îndată, ca fulgerul, și a umplut de mare jale întreagă țara.

Viața Inaltului Regent

Răposatul Regent Gheorghe Buzdugan s'a născut în orașul Focșani, la 10 Februarie 1867. Carte mai înaltă a învățat la București, unde a isprăvit drepturile. Mai întâi a fost judecător la Piatra-Neamț, apoi la Râmnicu-Sărat, la Covurlui, la Brăila și la Ilfov. În 1905 a ajuns la Curtea de Apel din București, iar la 1919 președinte la Curtea de Casație, unde era cel mai înalt magistrat al țării. Aici l-a găsit numirea de Inalt-Regent, pe care a purtat-o din ziua de 20 Iulie 1927, când a închis ochii Regele Ferdinand.

Magistratul Buzdugan era un om de mare știință și mai cu seamă un om de o cinste desăvârșită, care l-a și ridicat la treapta de tutor al micului Rege.

Cea mai nouă știre

Când punem gazeta sub tipar, corespondentul nostru dela București ne telegrafează, că noul Regent a fost ales în persoana înaltului judecător Constantin Sărățeanu, consilier la Curtea de Casație. **Voturi au mai câpdat: Generalul Prezan, fostul Prinț Carol, Andrei Rădulescu, Nio. Iorga, Sauciu Săveanu, Vintilă Brătianu, și I. P. Sf. Sa Mitropolitul Vasile Suciu al Blajului. Noul Regent a fost ales cu 445 voturi din 493.**

Domnul nostru Isus Hrisos își împlinește făgăduința.

Oeeace a făgăduit Domnul nostru Isus Hristos după înmulțirea pânilor, a împlinit la cina cea din urmă. Sfântul evanghelist Mateiu ne descrie împlinirea acestei făgăduințe cât se poate de simplu: »Deci mâncând ei, a luat Isus pâine, și binecuvântând a frânt și a dat ucenicilor săi și a zis: »*Luafți, mâncați, acesta este trupul meu*«. Și luând paharul, și mulțumind, le-a dat lor, zicând: »*Beți dintru acesta toți, căci acesta este sângele meu al legii celei nouă, carele se varsă pentru mulți spre iertarea păcatelor*« (Mateiu 26, 25—28). Poate-se oare o vorbă mai limpede și mai clară decât aceasta? »Acesta este trupul meu; acesta este sângele meu«, adică pâinea aceasta pe care eu am frânt-o din clipita aceasta nu mai este pâine, ci ea este trupul meu, iar vinul din acest pahar, din clipita aceasta nu mai este vin, ci este însuși sângele meu. In cuvintele acestea nu este nimic de neînțeles, ele sunt mai clare decât lumina soarelui, mai răspicite decât oricari altele. Aici nu poate fi nici o îndoială, nici un subînțeles, nici o bănuială de nepricepere. De aceea până și dr. Martin Luther, întemeietorul credinței protestante sau lutherane, spune într-o carte a sa despre aceste cuvinte: »Sunt prins, nu pot scăpa: textul este prea puternic și nu se poate răstălmăci« (De Wette II, 577). Și cu toate acestea lutheranii cred că pâinea și vinul nu este, ci numai înseamnă trupul și sângele Domnului.

Asemănați cuvintele de făgăduință dela Ioan 6, 26—58, cu cele dela Mateiu 26, 26—28, și veți vedea că aici nu poate încăpea nici o îndoială. Dumnezeu, celce s'a întrupat, făcându-se om, pentru a noastră mântuire, Mesia cel mult așteptat, Domnul nostru Isus Hristos, a făgăduit că și el le va da credincioșilor săi de mâncare, precum le-a dat și Dumnezeu Tatăl Iudeilor mană în pustie. Iudeii cei vechi au mâncat mană și totuși au murit, el le va da însă credincioșilor săi altfel de mană, pâine care s'a pogorît din ceriu și care este însuși trupul său, iară celce va mânca din pâinea aceasta, viu va fi în veac. Înainte de a se despărți apoi de învățăceii săi, se așează cu ei la masă, mănca cu ei împreună, binecuvântă pâinea, o frânge, o întinde apostolilor săi, zicând: »*Luafți, mâncați, acesta este trupul meu*«. Binecuvântă apoi și vinul din paharul comun și, întinzându-l apostolilor săi, zice: »*Beți dintru acesta toți, acesta este sângele meu*«. Ce vorbe clare! Cine poate să se îndoiască, cine nu înțelege? Ori doară Dumnezeu poate să spună neadevărul? Poate el amăgi pe apostolii săi, poate-i el trage pe sfoară?

Multe spune omul în viață, nu este om care să nu și glumească vreodată. Cine a mai văzut însă om înainte de moarte, om care știa cu siguranță că în cealaltă zi va muri, ca totuși să glumească, să-și bată joc de prietenii săi, și să-i tragă pe sfoară?

După moartea Inaltului Regent Buzdugan drepturile Coroanei au trecut asupra guvernului Maniu

Potrivit art. 81 din Constituție, rămânând Regența stingherită, puterile Coroanei au trecut, până la alegerea unui nou Regent, asupra Consiliului de miniștri. Din ziua de 7 Octomvrie, dela ora 9, și până Miercuri, când s'a întrunit Corpurile Legiuitoare, ca Reprezentanță Națională, puterea regească a fost în mâinile d-lui prim-ministru Iuliu Maniu. Reprezentanța Națională a avut ședința de alegere în ziua de 9 Octomvrie, dimineața la ora 10. Până când scriem noi acestea șire, nu cunoaștem pe nou alesul Regent.

Cine va fi noul Regent

Gazetele din București vorbeau Marți despre Generalul Prezan și despre George Mironescu, ministrul de externe de astăzi. S'a vorbit foarte mult și de M. Sa Regina văduvă

Maria. Să avem însă deplină încredere în conducătorii națiunii, cărora Dumnezeu și patriotismul lor inflăcărat le va da gândul cel bun, folositor și Coroanei și țării.

Inmormântarea Inaltului Regent Buzdugan

Corpul răposatului a fost așezat cu mare pompă la Ateneul Român, iar în ziua de Miercuri s'a făcut prohodul la București, și Joi, în 10 Octomvrie, a fost așezat spre veșnică odihnă în cripta familiară din comuna Fă-răoani din Moldova, aproape de Bacău.

I-s'a făcut înmormântare regală.

În ziua de Joi dimineața, s'a slujit și la noi în Blaj, un paras-tas pentru odihna mult jelitului Regent.

Isus bine știa, că Iudeii vreau să-l omoare, vedea cum i-se scurtează zilele și cum se ridică lemnul cel de ocară pe muntele Golgota. În seara din urmă își adună prietenii la o casă, se așează cu ei la masă, își ieă rămas bun dela ei și, drept pomenire, drept testament, le dă trupul și sângele său de mâncare, spunându-le: »*Acesta să o faceți într-o pomenire mea*«. Putea oare vorbi Isus cu această ocazie neserios și cu două înțelesuri? În cei trei ani de prietenie sinceră cu apostolii le-a descoperit lor tot ce trebuia, ca să înțeleagă marea taină a întrupării sale, iară acuma, la despărțire, să le vorbească cu două înțelesuri? Așa ceva este cu neputință, și nu se unește cu seriozitatea și sinceritatea sa.

De altfel apostolii au înțeles cuvintele acestea din cuvânt în cuvânt. Așa sf. evanghelist Mateiu, Marcu și Luca, tot așa sf. apostol Pavel. Iată ce ne spune el, la I. Corinteni 11, 23—29: »*Căci eu am primit dela Domnul, ceea ce am și dat vouă, că Domnul Isus în noaptea, în care a fost vândut, a luat pâine, și mulțumind, a frânt și a zis: »Luafți, mâncați, acesta este trupul meu, carele se frânge pentru voi: aceasta să o faceți într-o pomenire mea*«. Așisderea a luat și paharul după cină, zicând: »*Acest pahar legea cea nouă este într-o sângele meu: aceasta să o faceți de câte ori veți bea într-o pomenire mea* Căci de câte ori veți mânca pâinea aceasta, și veți bea paharul acesta, moartea Domnului o vestiți, până când va veni. Drept aceea oricine va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului. Ci să se ispitească omul pe sine, și așa să mănânce din pâine, și să bea din pahar. Căci celce mănâncă și bea cu nevrednicie, judecată lui-și mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului«. Iar la I. Corinteni 10, 16, acelaș apostol întreabă: »*Paharul binecuvântării, care-l binecuvântăm, au nu este împărțirea sângelui lui*

Hristos? Pâinea, care o frângem, au nu este împărțirea trupului lui Hristos?»

Ce spune sf. apostol Pavel? Oă paharul, pe care-l binecuvântă el și frații săi în Domnul, este împărțirea sângelui lui Hristos. Dacă însă în paharul acela ar fi numai vin simplu, cum s'ar putea ei împărțși cu sângele Domnului? Ar urma de aici că toți cari beau vin, așadară toți beutorii de vin, se împărțșesc cu sângele

Moartea Inaltului Regent George Buzdugan

Chipul nostru înfățișează Inalta Regență de până ieri a țării noastre, fotografiată la Chișinău, când s'au sărbătorit zece ani dela unirea Basarabiei. Regentul Buzdugan este frumosul moșneag din mijlocul chipului, cel cu capul descoperit și cu mustața albă. În față, la mijloc, este Alteța sa Prințul Nicolaie, iar călugărul cu barba albă, lungă, este Inaltul Regent Miron Cristea.

Domnului, și toți cari mănăcă pâine, se împărtășesc cu trupul Domnului. Asta ar fi o nebunie, o dobitocie chiar. E foarte limpede deci, că aici nu este vorba de o pâine simplă, nici de un vin simplu, ci de adevăratul trup și sânge al Domnului. Căci adaugă apostolul: »Drept aceea oricine va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, vinovat va fi trupului și sângelui Domnului«, adică celce se împărtășește cu nevrednicie, face trădare, dacă în sf. Cuminecătură s'ar afla numai pâine și vin simplu? Dacă pâinea aceea și vinul acela din sf. Cuminecătură numai ar însemna trupul și sângele Domnului, cum vine sf. Pavel să-i dea așa mare însemnată? Asta ar însemna că celce scapă la pământ o statuă de a Domnului nostru Isus Hristos și aceea se frânge, l-ar omori pe însuși Isus. Iar celce ar scăpa din butea cu vin o picătură de vin, ar vărsa însuși sângele Domnului.

Mai adaugă apostolul: »Căci celce mănăcă și bea cu nevrednicie, judecată lui își mănăcă și bea, nesocotind trupul Domnului«. Dacă în sf. Cuminecătură n'ar fi decât pâine simplă și vin simplu, cum ar putea fi cineva judecat că nesocotește trupul Domnului.

Iată deci, cât de clare sunt cuvintele Domnului. Aici nu încapă nici o îndoială, nici o răstălmăcire, nici o dibaire. E vorba de însuși trupul și sângele Domnului, nu de icoana sau chipul sau însemnarea lui. Toți sfinții părinți așa au și înțeles cuvintele acestea. Sf. Augustin zice: »Hristos s'a purtat pe sine în mâinile sale, când a dat apostolilor săi trupul său«. Sf. Ambroziu zice: »Indată ce a rostit Isus cuvintele acelea tainice, pâinea s'a prefăcut în carnea sa«. Sf. Ciril din Ierusalim zice: »Hristos a prefăcut apa în vin, de aceea poate să prefacă și vinul în sângele său«, iar în alt loc: »Dacă Hristos ne asigură, că pâinea aceea este trupul său, cine o poate trage aceasta la îndoială? De altfel și creștinii cei vechi așa au înțeles cuvintele Domnului, de aceea îi acuzau păgânii că eiucid copii și le beau sângele și carnea le-o mănăcă. De aceea și închipuiau creștinii cei vechi pe Hristos, în icoanele lor vechi din catacombe în formă de pește, pe care-l măncau mai mulți inși împreună la masă.

Așadară Hristos ne-a făgăduit că ne va da trupul său spre mănăcare și sângele său spre beutură, iar făgăduința aceasta și-a și împlinit-o la cina cea din urmă. Și ca creștinii să nu rămână fără această hrană, a poruncit și sfinților săi apostoli și urmașilor lor, să prefacă și ei pâinea în trup și vinul în sânge. Acesta este adevărul, iar adevărul tot adevăr rămâne, oricât l-ar trage la îndoială pocăiții, reformații, luteranii sau unitarii.

Iuliu Mațor.

Se mărește taxa la scrisori. Toată lumea știe, că până acuma cărțile postale erau 2 lei, iar pe scrisori se puneau timbru de 5 lei, dar pe lângă aceasta mai trebuia pus și timbru de ajutor de 25 bani. Cu timbrele acestea era foarte mult de lucru. De aceea Direcțiunea poștelor a hotărât să nu se mai pună pe scrisori timbru de ajutor, ci timbru regulat de 3 lei pe cărțile postale și de 6 lei pe scrisori. Cele 27 milioane lei câți se adunau la an din timbrele de ajutor, posta le va plăti regulat și de aici înainte ministerului. Noul tarif, încă nu se știe când va intra în vigoare.

Un jidănaș comunist dela Iași

a încercat să împuște pe d. ministru Vaida-Voevod

Sămânța descreeraților a fost adusă de vântul dela miazănoapte și în țara la noi. Ea n'a găsit însă culcuș prielnic în inima poporului nostru bun și cuminte, ci s'a înfipt doar în lăturalnicele gunoaie și căzături omenești din orașele mai apropiate de granița rusească. Pe la Chișinău și Iași se ivesc într'una, așa numite comploturi comuniste, cari vreau să strice rânduielile țării noastre și să aducă iadul bolșevic. Comploturile sunt țesute însă totdeauna mai ales de străini, cari n'au nimic sfânt și nu iubesc această țară, făcută cu atâtea jertfe de sânge și de lacrimi.

Bineînțeles, că acestea comploturi sunt repede descoperite și nația noastră le zdrobește cu scârbă, ca pe niște ciuburi de șerpi veninoși.

Un asemenea complot de descreerați, își pusese în gând, să stingă viața unuia dintre cei mai mari bărbați de stat ai neamului nostru, viața d-lui ministru de interne Alexandru Vaida-Voevod, care este recunoscut ca mâna de fier a guvernului de astăzi. Dar Dumnezeu și norocul cel bun al neamului nostru au ocrotit pe neînfricatul bărbat de stat al zilelor noastre și glontețele păcătoș și-a greșit ținta. Domnul ministru Vaida-Voevod n'a fost nici măcar atins și se găsește deplin sănătos, la înalta și greaua sa datorie, spre bucuria noastră a tuturor.

Iată cum s'a petrecut ticăloasa încercare:

Ovreașul la pândă

Portarul și ușierii ministerului de interne din București, au băgat de seamă, că din ziua de Vineri, 4 Octomvrie, prin curtea și gangurile palatului ministerial se tot învârtă un pârlit de nădrăgar cu coatele roase, care spunea, că ar vrea să dea față cu d. ministru Vaida. Ușierii l-au întrebat, ce vrea dela d. ministru, iar el făcea pe omul necăjit și zicea, că ar dori să plece acasă, în Moldova, și ar cere un bilet de tren în cinste, că n'are cu ce să-și plătească drumul. Asemenea nenorociți se pot vedea mulți pe la celea ministere și ușierii sunt deprinși cu ei. Li lasă să aștepte, să-și lege necazurile cum pot, că multe sunt durerile omenești, iar ușierii sunt și ei oameni de inimă.

Așa și cu pârlitul de jidănaș, care s'a tot învârtit, Vineri și Sâmbătă, pe la ministerul d-lui Vaida-Voevod. Tot pe poarta și prin curtea palatului. Și nimănuia nu i-s'a părut primejdios, mai cu seamă că era o țigoreală de om, slab și ogârșit, să-l sufle vântul.

Pârlitul împușcă asupra ministrului

Sâmbătă, în 5 Octomvrie, târziu după amiază, d. ministru Vaida-Voevod a coborât la automobil, să plece la masă, însoțit de d. Gașpar șeful său de cabinet. Când a ieșit mașina în stradă, de după poartă s'a ivit jidănașul pârlit și a dat cu grabă un foc de revolver asupra automobilului.

Automobilul își încetinise mersul, căci pe stradă trecea tocmai un tramvai. Glontețele ticăloșului a lovit fereastra de sticlă a mașinei și a trecut printre capetele d-lui ministru și a șefului său de cabinet. Câteva degete de sbura mai înainte ori mai îndărăt, ucidea ori pe d. Vaida, ori pe d. Gașpar.

Domnul ministru Vaida a auzit numai sgomotul produs de fereastra care s'a spart. Credea că este vre-o ciocnire de mașină, s'au altă întâmplare. Însă, când a văzut lumea fugind după ticăloș și pe șeful său de cabinet îngrozit, l-a îmbrățișat pe d. Gașpar, zicând:

— Ai pățit ceva? Ești lovit?

Atentatorul, după întâiul foc de revolver, a luat-o la fugă și voia să se facă nevăzut în învălmășala orașului. Însă portarii ministerului și publicul din stradă l-au luat la goană și l-au prins curând. Au venit și sergenții de stradă, l-au legat cot la cot și l-au dus la prefectura poliției.

Acolo ticăloșul a mărturisit, că se cheamă Avram Goldenberg și este dela Iași. Întrebat, că de ce a voit să împuște pe d. ministru Vaida-Voevod, a răspuns:

— Ca să răzbun pe morții dela Lupeni!

După primejdioasa întâmplare d. ministru și-a continuat calea cu mașina, ca și când n'ar fi trecut prin nici un pericol. Atâta doar i-a spus șefului său de cabinet:

— Vezi ce poți păți, dacă ești alături de un ministru! Mai ai gust să fi șeful meu de cabinet?

— Am, domnule ministru! Alături de Dv. n'am frică de nimic.

Și au plecat mai departe, ca și când nimic nu s'ar fi întâmplat. Vestea atentatului s'a lățit însă ca fulgerul și

d. ministru Vaida-Voevod a primit din toată țara celea mai călduroase felicitări, că l-a păzit Dumnezeu de rău.

Cine-i Avram Goldenberg?

Dus la poliție, ticălosul atentator (adecă cel ce încearcă să ucidă ori să facă alt rău) la întâia cercetare n'a prea vrut să spună multe. Însă, după o odihnă ce i-s'a dat, a spus, că el nu din mintea lui a plănit omorul, ci a fost trimis de comuniștii dela Iași, cari au legături cu bolșevicii și au vrut să omoare pe d. ministru de interne pentru întâmplările dela Lupeni. El și-a descoperit și tovarășii, cari sunt următorii: Saul Solomon, lucrător tipograf; Ghiță Romașcan, cismar; o fată, țesătoareasă, cu numele Georgetta Chirilă și un oarecare Zugher.

Aceștia toți, dimpreună cu Avram Goldenberg, fac parte din tovarășia comunistă și an primit bani din Rusia, ca să facă rele la noi în țară. De sine se înțelege, că toți au fost ridicați de poliție și puși la răcoare, în fere. Ei vor avea să răspundă pentru planurile lor netrebnice și nu le va fi moale.

Despre Avram Goldenberg s'a mai aflat, că revolverul cu care a încercat să împuște pe d. Vaida îl furase dela tatăl său, un fost neguțator de mărunțișuri la Iași.

Încercarea de omor dela București, a făcut, ca poliția țării noastre să fie și cu mai multă grijă decât până acum, față de gozurile omeștești și față de străinii cari caută să ne aprindă țara. În această privință întreg sufletul românesc stă de pază și nici porțile iadului nu vor putea să ne facă rău!

Misiuni sfinte in parohia Adrian

În cursul lunii Septembrie parohia Adrian de sub conducerea inimosului p. Nicolae Cucuiu, a avut fericirea de a primi în mijlocul ei pe părinții Ioan Racoșeanu din comuna Cașva și pe p. Nistor din comuna Jabenîța. Am mai avut noi serbări de acestea sfinte — cum se mai zic și „misiuni“, dar așa de creștinești ca cele de azi n'am mai avut.

Sf. serbări și-au luat începutul prin o cuvântare rostită de p. Racoșeanu, explicând ce înseamnă aceste misiuni, de cine sunt orânduite, ce urmări au dacă noi ne vom deschide poarta sufletului nostru pentru ca să intre în el lumina, darul dumnezeesc.

Era atâta taină în tot ce a spus, era un moment de înălțare sufletească pentru sufletele oropsite; pe deoparte greutatea acestei vieți, care apasă ca un jug pe umerele noastre, pe de alta aplecarea noastră către păcat căci citim: „nu este care să trăiască, să nu păcătuiască“. În aceste vremuri de grea cumpănă numai gândul, că avem un Tată care ne poartă de grijă la toți, ne poate să ne mai mângăe. Dar, durere noi astăzi uităm de El până în ceasul care ne simțim sfârșitul apropiat, ori prin alte grele încercări.

Astăzi bogatului îi este gândul numai să-și strângă avere multă, multă, iar săracul să trăiască de pe masa lui, muncind din greu pentru o „mierță“ de cucuruz. Iată astăzi prin sf. misiune, s'a adus vorba despre aceștia. — Oare li-se vor fi tăiat gustul după averi? S'a adus vorba despre aceia cari „fiind ei săraci cu spiritul“, caută să și-l „îmbogățească“ prin interpretarea (pătrunderea) sf. scripturi — greșit — crezându-se pe sine mai deștepți, mai sfătoși decât preoții și superiorii bisericii. În mica dar inimoasa noastră parohie a Adrianului nu s'au prins învățăturile „pocăiților“ decât de un singur om, care, nădăjdum, se va trezi dar îi va fi cam târziu... Natural (firesc) că după o vecernie așa de dumnezească, sufletele cre-

dincioșilor, dimineața următoare, adică Duminecă (sf. Mărie) veniți la sf. slujbă, s'au împătrit, venind într'un număr foarte mare. Sf. liturgie o începe p. Racoșeanu din Cașva, a cărui glas tineresc a răsunat ca o orgă în trumușica noastră biserică, alături la urmă sosi și p. Nistor din Jabenîța.

La sfârșitul sf. liturghii, p. Racoșeanu vorbește despre „Sf. mărturisire“ aducând pilda, cu „bolnavul de 38 de ani dela lacul Vitezda“ ajungând tocmai la cele ce ne era de trebuință nouă, spre a putea fi înțelese.

După aceea a făcut istoricul „sf. mărturisiri“ dela Hristos și până astăzi, pentru ca să adeverească adevărul pe care-l tăgăduesc pocăiții cari vin pe la noi. Cu toată dragostea de părinte ne-a chemat să primim sf. mărturisire. Răspunsurile liturgice au fost date de către Dnii Ioan Lazer și Feier Simion cantori, cu concursul Dlor: Valentin Cucuiu ing. teh., N. Albu inv., P. Zuga normalist cl. VI., Dșra Valeria Moldovan norm. și P. Neamț, cărora le mulțumim din inimă.

După masă tustrei părinții: Cucuiu, Racoșeanu și Nistor au spovedit, apoi au purces la „Inserat“ după care ni-s'a vorbit foarte înțelegător despre „sf. Cuminecătura“. Ne-am simțit așa de tari convinși în adevărul spus de sf. Sa, încât și cel mai greu pricepător a putut să auză adevărul adevărat, nu cum ne spun adventiștii, sâmbatiștii, ori nazarenii, ale căror adevăruri sunt departe ca cerul de pământ.

Eu nu sunt școlit, dar aș fi fost în stare să zic celui mai școlit „pocăit“: — Degeaba cauți pe Dumnezeu prin cărți, când tu deja nu-l ai în inima ta. Vino la o adunare de a acestor sf. părinți și vei găsi mai mult adevăr în cuvintele lor decât că vei răsfoi cu lunile o carte pe care n'o înțelegi de loc.

Ori, nu fie cu supărare „domnișorilor studenți“ cari se cam clătină în ființa lui Dumnezeu, că doar tot dâșii au cetit în nu știu care carte a unui poet român:

„Nu cerceta aceste legi

„Că ești nebun când le'nțelegi...“

Luni dimineața cu sufletele împăcate, îmbrăcați în haine de sărbătoare, în acelaș mare număr, ne-am cuminecat primind pe „Fiul omului“ în inimile noastre. Ne-am simțit așa de ușurați cu trupul și cu sufletul încât am fi vrut să mai țină aceste Sf. misiuni câteva zile, ținând seama de cuvintele Domnului, care a zis: „Grijește fiule și nu mai păcătui, ca să nu ți-se întâmple ție altădată mai rău“. Misiunea și-a avut rodul, și-l va mai avea, întărindu-ne pe noi în credință. Ne-am despărțit fiecare la locul său, ducând în inimile noastre floarea credinței, care e mai aprinsă cu mult de cum a fost mai înainte. Acum par'că ne simțim mai tari, ducem par'că mai cu ușurință lupta cu greutățile vieții.

Un sătean.

Moartea unui țaran fruntaș in Beiuș-Uilac

În ziua de 27 Sept., pe la ceasurile 11 înainte de amiază, când oamenii din sat erau la munca câmpului — se auzi până în cel mai depărtat colț al hotarului nostru dangătul clopotelor dela sfanta biserică.

Era ceva neobișnuit și surprizător. Fiecare creștin la auzul clopotelor, se întoarse, spre răsărit și își făcu cruce, întrebându-se: oare ce să fie?

— „De bună seamă, moartea nemiloasă a venit la noi în sat, să-și ia prada sa“ își ziceau cu toții. Și îndată se răspândi vestea, că Nicolae Bors, unul din bătrânii satului a murit!

Da, badea Micula — cum îi ziceam — s'a dus dela noi, pentruca să nu se mai întoarcă niciodată. Badea Micula care a trăit 66 ani iubit de toți câți îl cunoșteau în această zi de 27 Sept. își dede sufletul în mâinile Creatorului.

Era un gospodar neîntrecut și un creștin adevărat care cerceta regulat biserică și făcea milă din belșug și ajutara pe toți lipsiții satului. În decursul vieții sale, timp de 12 ani a fost în consiliul sătesc sub era maghiară, înfruntând pe Ungurii din sat — cari fac majoritatea — pentru nedreptățile ce făceau bieților români.

A fost ani dearândul între presbiterii bisericești și în comitetul școlar, ocupând locul de prim-curator.

Nepot al fostului canonic Vasile Ștefănică, era bine cunoscut de toți cărturarii din Beiuș și jur. Era un român neaoș.

Cu deosebită grijă s'a îngrijit de familia sa, crescându-și 4 copii în frica lui Dumnezeu, dintre cari pe unul — Gavril — l-a purtat la școlile din Beiuș și pe urmă la înalta „Academie Teologică“ din Blaj, pe care — înainte de moartea sa cu o săptămână a avut fericirea să-l vadă slujind la altarul bisericii noastre în calitate de preot.

Vesel că pe toți copiii i-a aranjat — ca nimeni altul — împăcat cu Dumnezeu și împărțit cu sfintele taine ale muribunzilor, după un morb ușor de câteva zile, își dădu sufletul Aceluia, dela care l primise.

Timp de trei zile corpul său neînsuflețit și rece a stat pe catafalc, încunjurat de o soție bună și de scumpii lui copii.

Duminecă în 29 Sept. pe la oarele 2, după ce clopotele în limba lor au început a cânta cu jale de strânsură, sătenii — bătrâni și tineri, români și unguri — cu lacrimile'n ochi veniau la casa răposatului, de unde, după clipe de rugă l-au scos la prohod.

Serviciul înmormântării l-au făcut 3 preoți: Mult On. Domn Dr. Valeriu Hetcou protopopul Beiușului, On. Ioan Vlaicu paroh în Ioaniș și On. Gheorghe Marta paroh în Petrani și adm. local. Răspunsurile au fost date de cantorii din comunele vecine în frunte cu Dl Gheorghe Ardelean dir.-inv. în comuna noastră.

Discursul funebral l-a ținut On. Gheorghe Marta, care prin cuvinte mângăietoare și dulci a stors lacrimi din ochii tuturor celor prezenți.

Mulți intelectuali au fost de față, dându-i cinstea cuvenită.

O așa înmormântare cu atâția preoți și popor așa de numeros, încă nu s'a mai făcut la nici un țaran din satul nostru.

Aceasta dovedește, că a fost un om bun, iubit de toți și și-a știut crește copiii iubitori de părinți, cari i-au dat cuvenita cinste de pe urmă. Il deplâng nemângăiații: Floarea, soție, Petru, Catița, Samica și Gavril — preot, fiu, Anastasia n. Morariu, Eudochia n. Sălăgian nurori, Ioan Borz și Ioan Ștefănică gineri, precum și alte rude, cunoscuți și prietini.

Dumnezeu să-l odihnească și cu drepții să-i facă parte!

Ioan Uilăcan

Bucuria funcționarilor. În nici o țară din Europa nu se plăteau atât de neregulat funcționarii ca în România. Ei își primeau sărăcăcioasa lor leafă cam pe la 25 a lunii, dar de cele mai multe ori la 2—3 luni odată. Dl ministru de finanțe, văzând neregula aceasta, a făgăduit, îndatăce a venit la putere, că va da ordin, ca funcționarii să se plătească la întâia zi a fiecărei luni. Făgăduința nu și-a putut-o împlini decât acuma, dând acest ordin administrațiilor financiare.

Școală nouă în Blaj

Școală superioară de comerț, cu despărțăminte pentru băieți și fete

Vestim părinților, cari sunt legați sufletește de Blaj, o bucurie mare! Înalt Preasfințitul nostru Părinte, Mitropolitul Vasile, a izbutit să-și îndeplinească în zilele acestea un vechiu gând al său: deschiderea unei școli superioare de comerț cu două ramuri, adică și pentru băieți și pentru fete, la Blaj. Această școală, de care s'a simțit o lipsă atât de mare în orașul nostru de învățatură, este astăzi un fapt îndeplinit.

Onoratul Minister al instrucțiunii publice a aprobat cu multă căldură deschiderea Școlii superioare de comerț din Blaj și ea urmează să funcționeze, începând cu ziua de 16 Octombrie, anul curgător.

În această școală se primesc băieți și fete, cari au *trei clase* de gimnaziu isprăvite (fără examenul de admitere în liceul superior), sau patru clase de gimnaziu vechiu. Înscrierile se fac până la 16 Octombrie 1929. Băieții se vor anunța la Direcțiunea Liceului de băieți din Blaj, iar fetele la Direcțiunea Liceului de fete. Iată ocazia, ca băieții și fetele, cari au rămas pe dinafară din licee sau din școlile de învățatori, să se poată înscrie la o școală care va asigura, mult mai ușor decât altele, o carieră potrivită cu zilele noastre!

Ne bucurăm din inimă de noua izbândă a Înalt Preasfințitului nostru Părinte și îndemnăm cu toată căldura pe părinți, să nu pregete nici o clipă a-și aduce copiii la Școala superioară de comerț de la Blaj, de care s'a simțit o lipsă atât de arzătoare.

A murit vestitul Stresemann

Germania a avut în zilele trecute o mare pierdere. A murit marele său bărbat de stat Stresemann, vestitul ministru de externe al țării nemțești. Răposatul s'a făcut cunoscut, după război, în toată lumea. Prin marea sa cuminenție a reușit să trezească Germania la nouă viață, ridicându-o din umilința înfrângerii și îndreptându-i finanțele, astfel că Nemții sunt, cu țara lor, iarăș la loc de frunte, cum erau înaintea marelui războiu. Tot Stresemann a fost acela, care s'a învoit cu Francezii și cu Englezii să-și retragă oștile din o mare parte a Germaniei, pe care o țineau încă ocupată și azi, la 10 ani după războiu.

Examenul de bacalaureat din Blaj

Din ziua de 25 Septembrie, până Duminică în 6 Octombrie, s'a ținut în orașul nostru examenul cel mare al absolvenților de liceu, adică bacalaureatul. Comisia de examinare a fost alcătuită din dl Victor Stanciu, profesor universitar la Cluj, președinte, iar membri profesorii: Ștefan Pop din Blaj, Alexandru Ciura, Cluj; Alexandru Lupeanu, Blaj; M. Bartherotte, Aiud; Emilia Hopârteanu, Blaj; Dumitru Ionescu, Cluj; și Dumitru I. Ghimpa din Pitești.

La examen s'au înfățișat absolvenții liceelor din Alba Iulia, cel catolic-unguresc; Aiud cel românesc și cel unghuresc-reformat; Blaj, liceul de băieți și liceul de fete. În total s'au prezentat 152 de candidați. Dintre aceștia au reușit la examen 106, iar 46 au fost respinși. Cel mai mulți au căzut la examenul în scris. Au reușit următorii:

Liceul de băieți din Blaj: Berariu Ioan, Boca Iacob, Breaz Ioan, Cristea Vasile, Dancea Victor, Faina Liviu, Feier Traian, Gâscă Eugen, Gergely Ștefan, German Emil, Gligor Ilie, Handrea Silviu, Langa Petru, Lupea Ioan, Mărginean Dumitru, Milencovici Mihai, Negrea Liviu, Oltean Nicolae, Onițiu I., Orthmayer Francisc, Popa Aurel, Rus Valentin, Sima Ioan Blaj, Sima Ioan Orăștie, Șoptorean Ioan, Stan Octavian și Ungurean Virgil.

Liceul de fete din Blaj: Botoș Maria, Braica Constanța, Ciungariu Eugenia și Vior Maria.

Liceul „Mailath” din Alba Iulia: Csenkey Augustin, Ferencz Ambrosiu, Horváth Zoltan, Hunyadi Ioan, Kleindl Ludovic, Koutz Iosif, Pellion Rudolf, Ronai Aloisiu, Sâgh Carol, Sturek Emil, Szraga Iosif, Tollas Cornel, Wilhelm Andrei și Winter Anton.

Liceul reformat din Aiud: Berekméri Iosif, Csáky Iuliu, Csáky Ladislau, Doboli Ștefan, Dosa Adalbert, Kerekes Ștefan, Kosa Lehel, Magyari Nicolae, Mihály Carol, Mohay Emeric, Nagy Béla, Nagy Francisc, Nagy Ioan, Nagy Iuliu, Novotny Radu, Paksy Ludovic, Szatmáry Iuliu și Tamás Iuliu.

Liceul „Titu Maiorescu” din Aiud: Bălțat Victor, Bica Liviu, Bica Octavian, Boldea Romul, Boldea Flaviu, Chiorean Ioan, Chiorean Vasile, Chiriță George, Ciortea Titus, Cismaș Romul, Crișan Anton, Crișan Ioan, Decean George, Docea Emil, Duma Ioan, Faur Traian, Hânza Ioan, Herlea Ioan, Lungu Victor, Man Teodor, Mărcuș Ioan, Martin Alexandru, Mezei Ioan, Morușca Laurențiu, Muntean Iacob, Muntean Sever, Muntean Vasile, Naftali Simion, Ordean Danil, Păcurar Ioan, Pop Emiliu, Popa Traian, Rebrean Tiberiu, Reff Silviu, Rodean Iuliu, Roșian Mihai, Șandru Aurel, Șerban Maria, Sepși Zoltan, Todericiu Adrian, Trif Teodor, Trimbițaș Gregoriu și Vintilă Traian.

Dela Blaj au trecut deci 27 băieți și 4 fete; din Alba Iulia, unguri, 14; din Aiud, unguri 18, români 43. Au căzut: dintre români 21, unguri 25.

Plugarii

Pe cei cu palme înăsprite
De coada sapei, pe ogoare,
I-am întâlnit venind din luncă
Sătui de soare și de muncă,
Cu n'albă prinsă 'n cingătoare.

Și toți cântau așa de dulce,
C'am stat pe loc să văd cum trece
Mulțimea cea ne obosită
În care vîlaga se agită
Într'unul singur cât în zece.

El mi-au găcit îndată gândul
Și-au început ca să-mi vorbească
Așa de dulce și de bine:
— De ce te miri așa, streine,
De ceata cea muncitorească?

În mîna ei e fericirea
De care voi vorbiți într'una, —
Din palmele — astea înăsprite
Cresc lanurile aurite!
S'o spună soarele și luna

Căci ne-au văzut de-atâtea ori
Și ne cunoaște așa de bine,
Cum nimeni altul nu pricepe...!
De nu știi basmul cum se 'ncepe,
Te scoală 'n zori de zi, streine,

Pe cînd abia se vede 'n zare
O licărire argintie!..
Să ne urmeze pe ogoare
Acel ce vrea ca să ne știe!

Augustin Ilieș.

Târgurile săptămânii

Luni 21 Octombrie: Bonțida, jud. Cluj; Andrid, jud. Sătmar; Albești, jud. Târnava-mare; Cincșor, jud. Târnava-mare; Lugos, jud. Severin; Ilva-mare, j. Bistrița.

Marți 22 Octombrie: Făget, jud. Severin; Surduc, jud. Someș.

Mercuri 23 Octombrie: Dalboșeț, jud. Severin; Merghindeal, jud. Târnava-mare; Reghin, jud. Mureș; Secușigiu, jud. Timiș.

Joi 24 Octombrie: Brașov, jud. Brașov; Bruia jud. Făgăraș; Zorlenț-Mare jud. Sătmar; Sighet jud. Maramureș; Orăștie, jud. Hunedoara; Teregova jud. Caraș.

Vineri 25 Octombrie: Sântnicolul-Mare jud. Torontal; Rodna, jud. Bistrița; Șinca-veche, jud. Făgăraș; Sarcău, jud. Bihor; Poiana-sărată, jud. Someș; Receaș, jud. Timiș; Săvădisla, jud. Turda; Almaș, jud. Cluj.

Sâmbătă 26 Octombrie: Cil, jud. Arad; Berzasca; jud. Severin; Buza, jud. Neamțu; Valea lungă, jud. Târnava-Mică; Ighiu, jud. Alba-Iulia; Proștea-Mare, jud. Târnava-Mică; Săscior, jud. Sibiu; Săcel, jud. Sibiu; Sâncraiu Almașului, jud. Cluj.

Duminică 27 Octombrie: Buia, jud. Târnava-Mare, Homorod-Orland, jud. Odorhei; Pelisor, jud. Târnava Mare; Zorlenț-Mare, jud. Severin; Seghișul-Nou, jud. Târnava-Mare.

Intru mărirea lui Dumnezeu. Curatorul Bisericii gr.-cat. din Ciugud jud. Alba, mulțumește și pe aceasta cale Reverendisimul Domn Dr. Iuliu Florean canonic metropolitan, din Blaj pentru darul de *zece mii lei*, trimis bisericii susnumite care se află în curs de edificare. — *Curatorul bisericesc.*

Concentrările de trupe din toamnă. Începând cu ziua de 14 Octombrie se vor concentra (chema la arme) pe 20 zile, adică până la 2 Noembrie: toți rezerviștii contingentelor 1920, 1921, 1922, 1923, 1924 și 1925 chemați la concentrare pentru instrucție pe zilele de 5—24 Iunie, dar cari nu s'au prezentat din diferite motive.

Marele foc dela Terebești. În ziua de 1 Octombrie s'a aprins casa locuitorului Pop din satul Terebești, jud. Sătmar. Suflând un vânt puternic, focul s'a întins repede, cuprinzând 40 de gospodării. Celor mai mulți le-au ars bucatele toate, iar unora vitele. Focul a fost stâns cu mare greutate de către pompierii din Satu Mare. Pagubele sunt foarte mari.

Capră care mănăcă bani. La negustorul ovreu Bruhman din Bălți a intrat în băcănie o capră, și găsind pe masă o hârtie de o mie de lei, a mănăcat-o. Băcanul, văzând cecece s'a întâmplat, s'a mâniaț foc și a omorît capra.

Cutremur de pământ în Banat și Ardeal. În seara zilei de 3 Octomvrie, pe la orele 9, în județele Severin, Caraș, Timiș Torontal și Hunedoara s'a simțit un cutremur de pământ. În Caransebeș, Făget, Clicișoara, Balin și Lugoj cutremurul a fost mai puternic, la Timișoara mai slab. La Lugoj locuitorii, văzând lucrurile din casă mișcându-se, au fugit speriați pe străzi. La Clicișoara cutremurul a fost atât de puternic, încât s'au spart multe geamuri de la ferestrele caselor. În orașul Hunedoara cutremurul a fost slab. În vremea cutremurului s'au auzit bubuituri puternice de sub pământ.

Cutremurul acesta nu trebuie să ne sperie. La noi scoarța pământului este atât de bine așezată, încât cutremure mai mari nu se pot întâmpla. De cele mici au fost și vor fi an de an, pentru că așa e făcut globul pământului de către Dumnezeu ca să i-se schimbe tot mereu scoarța.

100 de ani dela întemeierea episcopiei ortodoxe române din Arad se implinesc la 26 Octomvrie. Episcopia a fost întemeiată de fapt la anul 1703, dar dela întocmire și până la 1829 episcopii erau sârbi. Cel dintâiu episcop român dela Arad a fost Nestor Ioanovici. La serbări va lua parte, în numele guvernului, dl dr. Aurel Vlad, ministerul cultelor.

Numărul milionarilor în Germania. După cea din urmă statistică Germania are 2465 milionari, cari au cu totul o avere de 5 miliarde 580 milioane 154 mii mărci aur, adică în banii noștri 22 miliarde 320 milioane, 616 mii lei, cecece face mai mult decât jumătate bugetul țării noastre.

A murit patriarhul Constantinopolului. Patriarhul Vasile al IV-lea al Constantinopolului a murit Duminecă în 29 Septemvrie. Din partea sfântului Sinod al bisericii ortodoxe române a luat parte la înmormântare arhierul vicar Tit Simedrea.

În atențiunea celor ce-și zidesc case noi. Este o lege, care se numește legea pentru încurajarea construcțiilor (zidirilor), care spune că noile zidiri sunt scutite de orice impozit către stat, județ sau comună, vreme de zece ani. În cei cinci ani următori se dă scutire de 75 la sută, iar în alți cinci ani de 50 la sută.

Legea aceasta până acuma nu a fost respectată. De aceea dl ministru de finanțe a dat un ordin circular către toate administrațiile financiare din întreaga țară, ca să se țină strâns de legea aceasta.

Un părinte cu treizeci de copii. În apropierea Londrei nevasta unui cetățean, anume William Robinson, a născut al treizecelea copil. Robinson e în vârstă de 60 de ani și, deși a pierdut un picior în războiu, e mereu vesel și bine dispus.

Moartea arhiepiscopului dela Paris. După o scurtă boală a murit zilele trecute arhiepiscopul catolic al Parisului, cardinalul Dubois. În mormântarea i-s'a făcut în ziua de 1 Octomvrie, fiind de față reprezentantul președintelui republicii franceze ministrul președinte, toți miniștrii, senatorii și deputații. Lume îngrozitor de multă a ținut să-i dea cea din urmă cinste.

S'a ivit o nouă boală în Rusia. Pe valea râului Doneț din Rusia europeană oamenii au început a se îmbolnăvi de o boală de mațe necunoscută de medici până acuma. Boala este molipsitoare și se gată de foarte multe ori cu moartea. Ne mai începând bolnavii în spital, s'au zidit bătăci anume, în cari zac mii de bolnavi. Doctori din aproape toată țara au fost chemați să vindece bolnavii.

Tipicul săptămânii XXII după Rusalii

20 Octomvrie 1929. Dumineca VI după înălțarea sf. Cruci.

Sâmbătă seara, la Doamne strigatam... 10 stihiri, 7 ale învierii v. 5 și 3 a sfântului din Mineiu. Mărire și acum dogmatica v. 5 *Intrat. Lumină lina... Prohimenul zilei. Stihioavna învierii v. 5. Acum slobozeste..* Troparul învierii v. 5. Deslegare.

Duminecă dimineața, la Dumnezeu este Dumineca. Troparul învierii v. 5. Stihologiile învierii v. 5. Troparele mari ale învierii v. 5. Ipacoiu și antifoanele (treptele) învierii v. 5. *Toată suflarea... Evanghelia învierii VI. Învierea lui Hristos... Ps. 50. Mărire și acum v. 2 și celelalte la locul lor. Rugăciunea preotului. Catavasiile Bunevestiri.* După catavasia III sedelna sfântului din Mineiu, după catavasia VI condacul și icosul sfântului din Mineiu, după catavasia VI condacul și icosul învierii v. 5 *Luminătoarea învierii XI La laude stihirile învierii v. 5. Acum Preabinecuvântată ești... Doxologia-Mare.*

La sf. Liturghie ale învierii v. 5.

Duminecă seara (inserat comun), la Doamne strigatam... 6 stihiri, 3 ale învierii v. 5 din octoih și 3 ale sfântului din Mineiu (21 Octomvrie). Mărire și acum a Născ. de Dumnezeu diu Octoih v. 5. *Lumină lina... Prohimenul zilei și îndată „Invrednicește-ne, Doamne, în seara aceasta... Ectenia Să plinim rugăciunile noastre cele de seara Domnului... Stihioavna învierii 5. de duminecă seara. Acum slobozeste... Troparul zilei „Arhi-strategi ai oștilor cerești... Ectenia: Indură-Te spre noi, Dumnezeuule... Deslegare.*

Sâmbătă 26 Octomvrie 1929, amintirea sf. marelu Martir Dumitru isvoritorul de mir.

Atât Vineri seara la Inseratul mare cât și Sâmbătă dimineața la Mănecatul-mare și la sfânta Liturghie toată rânduiala se face după cum arată Mineiul (Rânduiala cu polieleu pe o zi săptămânală).

În zilele săptămânale Luni — Vineri 21—26 Octomvrie la sf. Liturghie se citesc Apostolii și Evangheliile săptămânii VI după înălțarea sf. Cruci.

A șaptea serisoare către plugari

Stârpiți mărăcinii și bălăriile

Știți cu cât s'ar spori rodul pământului dacă s'ar stârpi buruenele, ciulinii și mărăcinii, care cresc pe holde, pe răzoare, pe poteci, pe mijlocul drumurilor luncilor, pe zona căilor ferate, prin șanțuri și pe marginele șoselelor? Cel puțin cu un sac la 5, una peste alta; adică, într'un an bun, cu vreo 200.000 de vagoane în toată țara!... E ceva, nu e așa frate plugar?

Și-apoi, mai e încă și altceva: prețul mare la marfa frumoasă și sănătoasă care iese depe holda fără buruene și fără mărăcini: tot bob și bob, fără necurățenii, fără sfărământul și mult și bun.

Din două părți te fură buruiana dracului: odată îți scade magazia — apoi îți scade prețul.

O zicătoare bătrânească spune așa: „Buruiana mănăcă din aceeaș strachină cu plugarul“.

Drept e. De n'ar fi bălăria, strachina ar fi mai plină și plugarul mai sătul. Căci buruiana suge tot de acolo de unde suge grâul: ia din porția lui și îl slăbește; îi ia lumina — că îl umbrește; îi ia aerul, că îl înăbușă; îi ia umezeala, că i-o suge; suge din sângele pământului ca lipitoarea, — din sângele omului; — în loc să-l lase să curgă în vinele firului de grâu ori de porumb, să-l crească și să-i îngrășe rodul.

Mare pagubă, fraților. Aproape un sfert din pământ, aproape un sfert din muncă — se duce de pomană, să hrănească bălăria.

Dar paguba cea mare nu vine numai din ce mănăcă buruiana. Vine din altă parte: buruiana e culcuș de boală; și e gazda hoților câmpului: a gândacilor și găngăniilor cari prăpădesc holdele.

Sub frunza și la subțioara crăcuțelor se incuibează și se întind molne grozave, cum e rugina grâului, care este un fel de ciupercă ce nu se vede decât cu ochianul și care se așează și se desvoltă pe un fel de măceș ori pe dracilă.

În tufișurile de mărăcinii, pe scaeți și pe burueni se depun ouăle din care ies gândacii negrii și cafenii, care se năpustesc în anurile

cu grâu primăvara și sug miezul bobului când e în lapte. Lucrul se vede mai ales pe fășiile mărunte ale sătenilor unde sunt hotare dese pline cu mărăcini și unde grâul se seceră cu mâna ori cu coasa, ocolindu-se boziile, pălămidă și alte burueni purtătoare de sămânțe de găngăni. Se observă deasemenea pe la capul lanurilor despre drumul de fer, pe zona și în șanțul căruia se găsesc mărăcini și bălării.

Și așa, boala prăpădește holda, găngăniile o imputinează; — iar ce rămâne, rămâne marfă slabă fără preț: amestecată cu tot felul de necurățenii — semințe și rămășițe de bălării — cu grăunțele înjumătățite ori numai coajă fără miez — de strâmbă din nas negustorului și se îndreaptă în altă parte. Și când te gândesti că de multe ori, plugarul și-o face singur, cu mâna lui.

Ce însemnează atâtea hotare între petecele de pământ lăsate înadins cu mărăcini și scaeți pe ele?

Pământ pierdut, sămânță de boală, milioane și miliarde de ouă de viermi și gândaci distrugătoare: iată ce însemnează.

Dacă te temi că vecinul lacom se împinge cu brazda, pune țaruși ori piatră, ori mai bine ici și colo câte un pom — ori o răchită.

Nu-ți lăsa hoțul în casă!

Trebuie să sărim cu toții, ca la război, să distrugem „inamicii câmpului“: mărăcinile și bălăria. Să facem, cum se zice, „mobilizarea generală“ și dăm „Atacul pe tot frontul“.

Lupta nu e ușoară: bălăriile sunt multe, se prăsesc repede, s'au învățat cu pământul și cu clima și s'au oțelit.

Dar plugarul harnic le dă de hac. Fiecare boală își are leacul ei.

Sunt bălării cari se înmulțesc din semințe: pălămidă, turița (fi mai zice lipiciu sau cornățel), știrul, ștevia, mohorul, cânepa și meiul sălbatec, volbura și câte altele. Unele din ele se prăsesc cu nemiluita. Așa de pildă un fir de muștar de câmp dă 4.000 de sămânțe — iar un fir de mac roșu, chiar 50.000! Un profesor dela școala de agricultură cea mare dela București (d. Tr. Săvulescu) a vrut să

Știe cam câte seminte de buruieni pică pe un metru pătrat de pământ (adecă un pas înainte, un pas în lături) și pe o grosime de un lat de mână. Știți câte a găsit? 35.239! Noroc că nu pot răsări și nu pot rămâne toate.

Aceste bălării din seminte se distrug ușor: arătură repede la mirești (scrisoarea 1), plevilă și prașilă cât mai des, smulsul pământului; iar la rotație (scrisoarea 6-a) ții seama ca după plantele în cari se prășesc bălării să vii cu altele care le înăbușe (lucerna, trifoiul) ori cu plante care se prășesc (cum e porumbul, cartofii și altele).

E mai greu de luptat împotriva buruienilor care se prășesc din rădăcină: pirul, bozia, coada calului, șovarul și altele.

Acestea se stârpesc numai așa: arături adânci, grăpare puternică cu dinți de fer, adunarea rădăcinilor la un loc și... dat foc; apoi semănat plante care le înăbușe (ca lucerna) sau care se prășesc des; și unde se arată burueana, după ea cu sapa...

Cât privește mărăcinii: toporul, sapa și lopata — și apoi focul! Iată leacul.

Și acuma cu toți la lucru.

Atac din toate părțile.

Direcția căilor ferate a luat măsuri să se stârpească toți mărăcinii și toate bălăriile din zona drumurilor de fer, așa ca pe ea să crească numai fân curat, lucernă și trifoiuri; iar unde ține apă: richite de preț.

Ministerul Lucrărilor Publice a dat ordin inginerilor, picherilor și cantonierilor să taie toți ciulinii și mărăcinii din șanșurile și depe marginile șoselelor.

Tot astfel Ministrul de Domenii și de Interne — la primării, pentru izlaurile comunale. Cei care nu vor îndeplini ordinele vor fi aspru pedepsiți. Dar atacul de piept trebuie să-l ție însuși plugarii; orice mărăcină, orice bălărie — și din curte și din grădină, și depe câmpie — scos din rădăcină și la foc!

Și o lege va trebui să silească pe cel îndărătnic ca să nu păstreze prin lenevia lui, pe pământul său necurățit, cuibare de boale și gănganii, care se întind apoi alături și pe bucata celui harnic.

Puneți mâna oameni buni și săriți: cu plugul, cu sapa, lopata și focul; și distrugeți bălăriile și mărăcinii.

Iarba rea din holdă piară,

Piără mărăcinii 'n țară.

I. MIHALACHE
Ministrul Agriculturii.

Se caută cantor

Curatoratul bisericii gr.-cat. din Unirea (f. Vințul de sus; prot. Arieșului) publică prin aceasta concurs pentru ocuparea postului de cantor.

Cererile, provăzute cu diploma, se vor înainta pe adresa: *Oficiul parohial gr.-catolic Unirea*, (f. Vințul de sus), jud. Turda, până la cel mai târziu la 15 Noembrie 1929, până la care dată concurenții se vor prezenta și personal, la biserică.

Pot concura și cantorii fără diplomă, dacă știu bine cântările și tipicul.

Retribuțiile împreună cu acest post sunt: 1. Folosirea alor 5 jug. arător; 2. Locuință cu 2 camere; 3. Parte din eventualul lectical și stolare.

Unirea, din ședința curatoratului bisericii gr.-catolice ținută la 22 Septembrie 1929.

TEODOR RADU
paroh.

(858) 1-7

Nebunia bolșevicilor

Guvernaul bolșevic a șters ziua Duminicii. În ura lor față de Dumnezeu și de credință, de biserică și lege creștinească, acești jidani fără rușine și tăgăduitori de Dumnezeu fără obraz au dat poruncă aspră ca nimeni să nu mai îndrăznească a ținea ziua Duminicii. De aceea au șters și numirile zilelor, întocmindu-le cu numeri. După această poruncă oricine se poate odihni când vrea, nu însă Duminică.

În legătură cu nebunia bolșevicilor ne vine în minte aceeași faptă nebunească a revoluționarilor francezi din anul 1789. Și ei erau necredincioși, și ei s'au ridicat din tot felul de lucrători și servitori la conducători ai Franței de pe vremuri. Iar când au ajuns să se simtească siguri, au dat poruncă, să se introducă cea de 10 zile, iar ziua de odihnă să nu mai fie Duminică, ci în ziua a zecea.

Porunca revoluționarilor francezi însă n'au putut-o ținea înainte de toate vitele. Iar oamenii, văzând că vitele nu pot lucra decât 6 zile la săptămână, au odihnit și ei Duminică, cu toată teama de a fi aspru pedepsiți. Iar Franța s'a întors, rând pe rând, iarăși la Duminică veche de mai înainte.

Tot așa se va întâmpla și în Rusia. Se vede că bolșevicii nu mai au multe, pentru că îndatăce vrea Dumnezeu să bată pe cineva, mai întâiu îi iea mintea. Ei însă și-au pierdut mintea cu desăvârșire.

Mai multora. În timpul din urmă, gazeta noastră a primit foarte multe corespondențe de prin sate, dări de seamă despre sfințiri de biserici, producții, și altele, pe cari n'am avut vreme nici să le cetim în întregime. La începutul anului școlar profesorii au foarte mult de lucru, iar noi redactorii acestei foi, toți suntem oameni de școală. Vom cerceta în curând toate corespondențele sosite la redacție și vom publica ce se poate. Rugăm însă pe toți iubiiții noștri corespondenți, să nu ne trimită scrisori lungi, decât știri scurte, înșirând numai faptele, căci înfățișarea lor în cuvinte potrivite, o facem noi aici, în redacție. Si nimenia să nu scrie decât pe o singură față a hârtiei, totdeauna cu cerneală, și lăsând margine albă pe lângă scrisoare de cel puțin două degete. Corespondențele trebuie iscălite totdeauna măcar pentru noi, iar când trimțătorul nu dorește să i-se tipărească numele în foaie, nu-l tipărim, dar noi trebuie să-l cunoaștem. În felul acesta munca noastră se ușurează foarte mult și corespondențele ajung repede la rând.

Am primit câte 45 lei dela următorii: Mihai Biriș, Virgil Tămășan, Ioan Pavelan, Aghireșan Aurel, Vasile Mădăraș, V. Puscariu, Anton Oprean, Lupu Nicole, Ioan Cozmuța.

Câte 90 Lei. Nicolae Sprinjean, Anghel Sântimbrian, Micle Ioan, Androne Oltean, Ioan Pop I. Ștefan, Francisc Nagy, Zacheu Z. Morariu, Blaga Teodor.

Câte 180 Lei. Versavia Brăteanu, Teodor Petrican, Ioan Pop I. V. Lucreția Papiu, Moldovan Florian, Bisericele Abrud. Baia de Arieș, Bistra, Buciumșasa, Certege, Mușca, Roșia Montană și Zlatna.

Alte sume: Ioan Dogariu 245; Alexandru Rusca 270 lei; Banca Izvoarele lei 1012.50; Of. parohial Vadul Crișului 400; Of. parohial Șemlac 585; Alexandru David 380; Onisifor Herlea 400; Iosif Avram 280; Grațian Fionta 200; Ioan Muntean 100; Protopop Valeriu Florian 1272; Cherteș Vasile 350; Pavle Vlad 100; Hărăstășan Romul 100; George Z. Morariu 100; Ioan Tiș 427.50; Hetea Manoilă 585; Simion Nicoară 615; Ioan Popa 130; Ioan Stremțan 50; Notariatele Marghita, Almașul mare, Suplac pe Bărcău, Tăuteu, Albiș, Buduslău, Mișca, Petreu, câte 127.50; Abram, Popești, Derna câte 432; Suiug, Cuzap, câte 540; Balc, Cheț, câte 216 lei; Ciutelec, Chișlaz, Abramuț câte 324.

Redactor: IULIU MAIOR.

Jalea Parisului

Toamna aceasta a dus în groapă pe câțiva oameni foarte însemnați din țările Europei. Noi am pierdut pe înaltul Regent Buzdugan, Nemții au îngropat pe Stresemann, iar Francezii au avut marea durere să piardă pe Cardinalul Dubois, arhiepiscopul Parisului.

Chipul nostru înfățișează înmormântarea Cardinalului Dubois. Corpul marelui răposat este așezat în carul mortuar și e dus în vestita biserică „Notre Dame” din Paris unde i-s'a făcut prohodul și s'au ținut cuvântările de rămas bun. La înmormântarea înaltului Prelat au fost de față zeci de mii de oameni, în frunte cu tot ce are Franța mai ales.

Cu aceeași pompă a fost îngropat și înaltul Regent Buzdugan la București.

Primăria comunei Cergăul-mare.

Nr. 850—1929.

PUBLICAȚIUNE

Primăria comunei Cergăul-mare aduce la cunoștința publică, că în ziua de 15 Noembrie 1929, ora 10 a. m. se va ținea licitație pentru arendarea crijei comunale pe timp de 3 ani începând cu ziua de 1 Ianuarie 1930 până la 31 Dec. 1933.

Prețul de strigare este 17,500.

Vadiu 10% în numerar.

Licitatia se va ținea în conformitate cu art. 72—83 din Legea contabilității publice.

Condițiunile se pot vedea la cancelaria notarială în orice zi de lucru.

Cergăul-mare la 2 Oct. 1929.

LIVIU POP
notar

IOAN RĂCUCIU
primar

No. 217—1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 2566/1929 a judecătorei de ocol din Blaj în favorul reclamantului Oarga Simion lui Pavel repr. prin avocatul Dr. Ilarie Aldea pentru încasarea creanței de 1062 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 18 Octomvrie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în com. Bucerdeia-grănoasă la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: o

șură coperită cu țiglă și un car în valoare de 7000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 17 August 1929.

NICULAE BACIU
portărel

(852) 1-1

No. 125-1928.

Publicație de licitație

Subsemnatul Portărel prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 1163/1928 a judecătoriei de ocol din Blaj în favorul reclamentului «Colegiul reformat Bethlen» repr. prin avocatul Dr. Ludovic Enyedi pentru încasarea creanței de 15,650 Lei și acc. se fixează termen de licitație pe ziua de 24 Octombrie 1929 orele 3 p. m. la fața locului în comuna Roșia de Secaș la locuința urmăritului unde se vor vinde prin licitație publică judiciară și anume: Birou, șifoner, fotele, divan, toaleta și alte în valoare de 19,500 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Dumbrăveni la 17 August 1929.

NICOLAE BACIU
portărel.

(853) 1-1

PAEONIA SINENSIS

— Bujori din China —

Cel mai frumos aspect de flori, ce-l putem da grădinilor noastre, îl putem asigura prin sădirea „PAEONIILOR” cu corolii splendide.

Dintre solurile existente cele mai frumoase, 20 sunt descrise în Catalogul de toamnă al establishmentului de horticultură al lui

ARPAD MÜHLE

din TIMIȘOARA

apărut acum. La dorință Catalogul amintit se trimite gratuit și franco.

Timpul cel mai potrivit pentru sădire este toamna. Fiecărui prieten al grădinăriei îl recomand

(854) 1-3 călduros.

În atențiunea Românilor din America

De vânzare

o casă (cu 6 camere, bucatărie, cămară, pivniță, bucatărie de vară, cuptor de pâine, spălătorie) cu toate supraedificatele (grajd, magazie mare, coșer pentru cucuruz, cotigar) și o grădină de 8 jughere (din cari 2 cu pomi) toate într'un singur complex, situate într'o comună între

Teiuș și Alba-Iulia

Doritorii de a cumpăra acest imobil se vor adresa Administrației

„UNIREA POPORULUI”, Blaj
România

3-3 (844)

Două calfe de pantofar, caufă

Ioan Stremțan
OHABA jud. Târnava mică

(856) 1-1

„MINERVA”

MAGAZIA DE PIELE

s'a mutat din strada Reg. Ferdinand
în piața Inocențiu Micu Clain

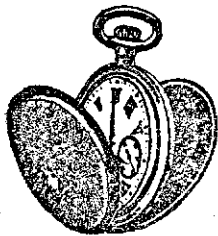
unde vinde: talpă, piele,
opinci, sandale, curele și
tot felul de unelte și ma-
terial pentru pantofărie,
de prima calitate și cu
preț solid

(843) 4-?

Cine vrea să cumpere ceas de
buzunar să meargă la

M. Friedmann

Ceasornicar și juvaier Blaj

Aici se vând ceasuri
cu garanție pe un an.

Prețuri fixe dar
moderate!

(849) 2-?

Recoltă bună

va avea numai econo-
mul, care întrebunțează
la sămănatul grâului

SUPERPHOSPHAT (GUNOI ARTIFICIAL)

Se află de vânzare, în
condițiuni de plată fa-
vorabile; la prăvălia dlui

ȘTEFAN NYERGEȘ

BLAJ, Str. Timotei Cipariu

(835) 6-?

Pielărie nouă!

Subsemnatul am deschis o ma-
gazie de piele, unde se vinde tot
felul de piele, talpă, unelte de pan-
tofar și opinci.

Marfă solidă, bună și ieftină!

B. NEUMANN,

Vis-à-vis de Judecătorie, în casele
dlui Ștefan Nyergeș.

(850) 2-?

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul
abonamentului la foaie!

MAGAZIN DE CANDELABRE PT. ARDEAL S. A.

CLUJ, Str. Memorandului (Unió u.) 1

Mare magazin de Radio

Asortiment stabil de aparatele cele mai moderne

Tip 1930

care au stârnit o vie senzație la târ-
gurile de mostre Wien, Leipzig, Berlin

APARATE DIRECT LA REȚEA

Kramolin, BERLIN

Schaleco, BERLIN

Horny, VIENA

Telefunken

Tungsram

Philips

(856) 1-1